

РЕШЕНИЕ

КАРАР

04 сентябрь 2026 ел

Мулла Иле ав.

№ 44

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Советы депутатының этика кагыйдәләрен раслау турында

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының "Мулла Иле авыл жирлегә" муниципаль берәмлегә Уставы нигезендә һәм Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Советы депутаты статусы турындагы Нигезләмә нигезендә, Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Советы карар итә:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Советы депутатының этика кагыйдәләре раслансын.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук түбәндәге адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында: Татарстан Республикасы, Зеленодольск районы, Мулла Иле, Яңа ур., 3 нче йорт (жирлек администрациясе бинасы), Мулла Иле, Үзәк ур., 17а йорт (мәдәният йорты бинасы)

Мулла Иле авыл жирлегә башлыгы
Совет рәисе

И.Г.Сәлахиев

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеген Советы депутатының этика кагыйдэлэре

I. Гомуми нигезлэмэлэр

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеген Советы депутатының этика кагыйдэлэре (алга таба - Этика кагыйдэлэре) Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеген Советы депутатының тәртибен билгеләүче акт булып тора (алга таба - депутат) депутат вәкаләтләрен үтәгәндә, шул исәптән депутатлар арасындагы үзара мөнәсәбәтләрдә, шулай ук депутатларның дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының, жәмәгәтьчелекнен, сайлаучыларның, массакүләм мәгълүмат чараларының вазыйфаи затлары белән мөнәсәбәтләрендә гомуми кабул ителгән этик тәртип нормаларына туры китереп.

2. Депутатларның эшчәнлеген:

- Зеленодольск муниципаль районының " Мулла Иле авыл жирлеген" муниципаль берәмлеген мәнфәгатьләрен һәм сайлаучылар мәнфәгатьләрен берләштерү;

- Россия Федерациясен Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукий актларны үтәү;

- яхшылык, гаделлек, намус һәм әдәп идеалларын чагылдырган әхлак критерийларын үтәү;

- шәхси үрнәк, әхлак нормаларын хөрмәт итү һәм саклау, мәдәният һәм эшлекле мөнәсәбәтләр нигезендә жәмгыятьтә югары хокукий мәдәниятне эшлекле формалаштыру;

- депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле мөнәсәбәтләргә кәргән башка депутатларның, вазыйфаи затларның һәм гражданның абруен хөрмәт итү.

3. Депутат үзен, үзе тәкъдим иткән сайлаучыларны, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеген Советын (алга таба - Совет) бозарга сәләтле гамәлләрдән, гаризалардан һәм гамәлләрдән тыелырга тиеш.

Депутат әлегә Этика кагыйдэләрен үтәргә, шул исәптән түбәндәге бурычларны үтәргә тиеш:

- 1) шәхси кызыксыну (турыдан-туры яки турыдан-туры) булган конкрет мәсьәләләр буенча әзерләндә, фикер алышуда һәм тавыш бирүдә катнашмаска;

- 2) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яки Совет абруена зыян китерергә мөмкин булган конфликтлы хәлләрдән сакланырга;

- 3) Советта билгеләнгән халык алдында чыгыш ясау кагыйдэләрен үтәргә;

- 4) депутат эшчәнлеген белән бәйле булмаган максатларда федераль закон нигезендә яшерен характердагы мәгълүматка кертелгән, аңа депутат

вазыйфаларын башкару белән бәйле рәвештә билгеле булган мәғлүматларны ачмаска һәм кулланмаска;

5) депутат вазыйфаларын үтәү белән бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата премия, кредитлар, хезмәтләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләүләр һәм башка бүләкләр), муниципаль милеккә күчерелергә һәм тәртиптә исәпкә алынырга тиешле протоколлы чараларга (рәсми делегацияләр, визитлар, тантаналар) бәйле рәвештә алынган бүләкләрдән кала, муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән.

II. Советта депутат эшчәнлегә өлкәсендә этика кагыйдәләре.

4. Һәр депутат Советта һәм аның органнарында игелекле, үзара ярдәм һәм иптәшләрчә хезмәттәшлек атмосферасы булдыруга ярдәм итәргә тиеш.

5. Депутат башкаларның фикеренә түземлек һәм хөрмәт күрсәтергә, башка депутатларга карата хөрмәтсезлеккә юл куймаска, карарлар кабул итәр алдыннан башка депутатларның фикерләрен һәрьяклап исәпкә алырга тиеш.

Депутат үз позициясен куркытулар, ультиматумнар һәм башка шундый ысуллар ярдәмендә кертергә хокуклы түгел.

6. Депутатлар бер-берсенә һәм Совет сессиясендә рәсми рәвештә катнашкан барлык затларга мөрәжәгать итәргә тиеш. Бер-берсенә, шулай ук Совет сессиясе эшендә катнашучы башка затларга мөрәжәгать иткәндә "хөрмәтле" сүзгә булган мөрәжәгатьнең гомуми кабул ителгән формасын кулланырга.

7. Совет сессиясендә һәм аның органнары утырышларында чыгыш ясаучы депутат үз чыгышында депутатның һәм башка кешеләрнең намусына һәм абруена зыян китерүче тупас, мыскыллаучы сүзләр кулланырга, законсыз гамәлләргә өндәргә, белә торып ялган мәғлүмат кулланырга, кемнеләр адресына нигезсез гаепләүләргә хокуклы түгел.

Күрсәтелгән кагыйдәләр бозылган очракта рәислек итүче чыгыш ясаучыны кисәтә, ә кабат бозылган очракта Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Советы Регламентында каралган тәртиптә сессия ахырына кадәр сүзеннән мәхрүм итә.

8. Депутат дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, иҗтимагый берләшмәләр, массакүләм мәғлүмат чаралары, вазыйфаи затлар һәм гражданныр белән үзара мөнәсәбәтләрдә депутат статусы белән бәйле мөмкинлекләрдән шәхси максатларда файдаланырга хокуклы түгел.

9. Депутат аңа депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру нәтижәсендә билгеле булган мәғлүматны, әгәр бу мәғлүматлар дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән сакланучы башка серне тәшкит итсә, ачарга хокуклы түгел.

10. Депутат Совет исеменнән аның рәсми вәкиле буларак чыгыш ясарга хокуклы түгел, моңа тиешле вәкаләтләр юк.

11. Депутат, массакүләм мәғлүмат чараларында, жыелышларда һәм митингларда, йөрешләрдә, демонстрацияләрдә сайлаучылар алдында чыгыш ясап, төрле ачык белдерүләр ясап, жирле үзидарә органнары, иҗтимагый

органнар, оешмалар һәм вазыйфаи затлар эшчәнлегенә аңлатма биреп, ышанычлы фактларны гына кулланырга тиеш.

Халык алдында чыгышларда һәм белдерүләрдә дәрәс булмаган фактларны белә торып яки игътибарсыз куллану, шулай ук вазыйфаи затларның, жирле үзидарә органнарының, оешмаларның, аларның оештыру-хокукий формаларына карамастан, намусын һәм абруен кимсетү очрагында депутат үз белдерүләренә дәрәс булмавын халык алдында танырга, шул органнардан, оешмалардан, аларның оештыру-хокукий формаларына карамастан, гафу үтенергә һәм кызыксынулары яки намусы һәм абруе кагылган затларга. Ачыктан-ачык кире кагу һәм гафу үтенү бурычы Комиссия карары белән дәрәс булмаган мәгълүмат тарату фактында, рәхсәт ителгән хокук бозуларны, аны үтәү формасын һәм срокларын белдереп барлыкка килә.

12. Депутат үзенең депутат статусынан килеп чыккан вәкаләтләрен, шулай ук ана дәүләт һәм жәмәгәт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан бирелгән рәсми һәм рәсми булмаган мәгълүматны матди-финанс һәм башка шәхси өстенлекләр алу өчен кулланырга хокукы түгел.

IV. Советта һәм аның органнарында депутатның Этика кагыйдәләрен бозу белән бәйле мәсьәләләренә карау

13. Депутат этикасы кагыйдәләрен бозу белән бәйле мәсьәләләренә карауны Совет төзегән законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча даими комиссия (алга таба - Комиссия) гамәлгә ашыра. Комиссия утырышы Комиссия билгеләнгән санының яртысынан артыгы катнашында хокукы. Карарлар катнашучылар санынан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

14. Комиссия:

- депутат тарафыннан Этика кагыйдәләрен бозу ихтималы белән бәйле ситуацияләрдә депутатларга киңәш бирә;

- депутатларның Этика кагыйдәләрен бозу очракларын карый;

- Советка, Совет рәисенә, Зеленодольск муниципаль районының Молвин авыл жирлегә башлыгына депутат тарафыннан Этика кагыйдәләрен бозу турындагы рәсми мөрәжәгатьләренә карый;

- бу Кагыйдәләрдә каралган йогынты чаралары турында карарлар кабул итә;

- депутатның этик булмаган тәртибе фактлары буенча Советка үз нәтижәләрен бирә.

15. Комиссия Этика кагыйдәләрен бозу белән бәйле мәсьәләләренә карый:

- депутатның яки депутатлар төркеменә язма гаризасы буенча;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Совет Рәисе, Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Башлыгы һәм аның урынбасарлары, Татарстан

Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлегә Советы депутатлар комиссияләре рәисләренәң язма мөрәҗәгатә буенча;

- дәүләт һәм җәмәгать органнарының, жирле үзидарә органнарының, оешмаларның, гражданның язма мөрәҗәгатә буенча, шулай ук үз инициативасы белән, әгәр бу хакта карар аның утырышында комиссия әгъзаларының күпчелегә тарафыннан кабул ителгән булса.

16. Комиссия Этика кагыйдәләрен бозу белән бәйле барлык мәсьәләләргә Комиссия утырышларында карый. Карау вакытлары - 15 календарь көннән башлап, 15 календарь көннән артмаса мөмкин булган гаризаны (мөрәҗәгатьне) теркәлү көннән алып, гариза бирүчегә озайту сәбәпләрен күрсәтеп хәбәр итә.

Комиссия ачык яки ябык утырышлар үткәрә. Утырыш формасы мәсьәләсә утырышта катнашкан комиссия әгъзаларының күпчелек тавышы белән хәл ителә. Ябык утырышлар шәхси мәгълүматларны, шәхси тормыш серләрен һәм закон белән саклана торган башка серләргә саклау өчен кирәк булганда, тикшерелә торган кешенең ризалыгына карамастан, федераль законнар нигезендә үткәрелә.

Утырышка гариза бирүчеләр һәм башка кешеләр чакырыла һәм тыңлана, аларның мәгълүматлары шартларны ачыкларга һәм объектив карар кабул итәргә ярдәм итә ала.

Тикшерелә торган депутатка тикшерү материаллары белән танышу, аңлатмалар һәм дәлилләр бирү, Комиссия утырышында шәхсән һәм (яки) ышанычлы вәкил аша катнашу хокукы бирелә.

Комиссия сайлау комиссияләре, суд һәм прокуратура компетенциясенә караган мәсьәләләргә карамый.

Гаризаларны (мөрәҗәгатьләргә) карау нәтиҗәләре буенча Комиссия этика кагыйдәләрен бозу фактын ачыклау турында яки мондый бозуларның булмавы турында карар кабул итә һәм гариза бирүчегә җавап җибәрә.

17. Комиссия этика кагыйдәләрен бозган депутатка түбәндәгә тәэсир итү чараларын куллана:

- депутатка этика кагыйдәләрен бозуга юл куелмавын күрсәтә;
- депутатның әдәп булмаган тәртибе ачык булса, депутатны ачык гафу үтенергә мәжбүр итә;
- депутатны хөкем итә.

18. Совет сессиясә барышында депутат этика кагыйдәләрен бозган очракта, Совет:

- тиешле мәсьәләне мөстәкыйль карарга;
- бу мәсьәләне карауны Комиссиягә тапшырырга.

19. Комиссиядә мәсьәләләргә карау инициаторы булган яки Этика кагыйдәләрен бозуда гаепләнүче депутатлар комиссия карарына Совет сессиясендә яки гомуми тәртиптә судка мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

20. Комиссия әгъзасы булган депутат Этика кагыйдәләрен бозу турында гариза буенча комиссия утырышында тикшерүдә һәм тавыш бирүдә катнашмый.

21. Комиссия карарлары этик характерлы, юридик жаваплылык түгел
һәм мандатны туктатуга китерми.